

Efter fjernelse af en tand

Hvad kan man spise?
Får man eftersmerter?
Hvad gør man, hvis
kinder hæver?

Læs mere om, hvad
du kan forvente, når
du har fået en tand
trukket ud

Efter fjernelse af en tand

Hvad kan du forvente, når du har fået fjernet en tand?

At få fjernet en tand kan give ubehag. I denne brochure kan du læse om, hvad du kan gøre, så generne bliver så små som muligt.

At få fjernet en tand kan sammenlignes med en lille operation. Du skal derfor passe på og pleje såret, som er kommet i munden. Undertiden syr tandlægen såret for at holde sårkanterne sammen og fremme helingen.

Så længe lokalbedøvelsen virker, kan du let komme til at bide dig i læben eller tungen, så vent med at spise, til bedøvelsen er væk!

At få fjernet en tand kan sammenlignes med en lille operation. ”

Mulighed for smerter

De første timer er mund og sår bedøvet, og det vil derfor ikke gøre ondt.

Når bedøvelsen er væk, kan der komme ømhed og lettere smerter. Tag derfor to tabletter Panodil eller Paracetamol, inden bedøvelsen holder op. Derefter kan du tage to tabletter tre-fire gange dagligt, hvis du føler det nødvendigt. Børn skal følge medicinpakkens anvisninger.

Har tandlægen udleveret medicinen, skal tandlægens anvisninger følges.

Kommer der alligevel stærke smerter, bør du søge råd hos tandlægen. Måske er det nødvendigt med receptpligtig smertestillende medicin eller anden smertelindrende behandling. Der kan også være brug for en nærmere undersøgelse af såret.

Hævelse

Det er helt almindeligt, at kind og tandkød hæver, når du har fået fjernet en tand. Kolde omslag kan formindske hævelsen. Læg en ispose eller et koldt, fugtigt håndklæde på kinden ud for det sted, hvor tanden er fjernet. Gør det et kvarter hver time de første par timer. Alternativt kan du sutte på en isterning.

Nogle vil opleve, at kinden bliver lidt blågul. Det er helt normalt og vil fortage sig i løbet af 3-4 dage. Vokser hævelsen i mere end to dage efter fjernelse af tanden, bør du henvende dig til din tandlæge for kontrol.

Pas på såret

Når tanden er trukket ud, skal såret have ro. Du skal derfor tage den med ro og undgå at være fysisk aktiv det første døgn efter tandudtrækningen. For megen aktivitet kan øge presset på såret og give blødninger.

Når du skal sove eller ligge ned, er det en god ide at ligge med hovedet højt det første døgn. Det letter trykket på såret.

Undgå at røre ved såret. Det gælder både med tunge, fingre, lommetørklæde og andet.

Lad være med at suge i såret. Undlad derfor også at bruge sugerør, når du drikker noget.

Mundskylning

Skyl ikke munden den dag, tanden er fjernet, og gør det under ingen omstændigheder de første to timer. Såret får ikke fred til at hele, så længe du skyller munden.

Dagen efter, at tanden er fjernet, kan du skylle munden forsigtigt med lunkent saltvand (én teskefuld til et glas vand) eller klorhexidin 0,1% (kan købes på apoteket eller i Matas). Det nedsætter risikoen for infektion.

Tandbørstning

Det er vigtigt at holde munden ren. En uren mund giver større risiko for infektion i såret. Husk derfor at børste tænderne som sædvanligt, men pas på ikke at børste såret.

Hvad kan du spise?

Husk at spise alle måltider og spis gerne rigeligt. Kroppen bruger energi på at hele såret.

Spis kold mad, der er blødt eller flydende, den første dag.

Undgå at tygge i den side af munden, hvor tanden er fjernet, og spis ikke hård kost, så længe det er til besvær.

Rygning og alkohol

Sugeeffekten ved rygning kan tømme såret for den blodansamling, der er nødvendig for normal heling. Generelt har rygning en uheldig indflydelse på helingen af såret, så prøv så vidt muligt at lade være med at ryge.

Undgå alkohol i hvert fald det første døgn. Alkohol øger blodtilførslen til såret og kan give anledning til efterblødninger, som sinker sårets heling.

Efterblødning

Det er helt normalt, at der den første dag vil sive lidt blod fra såret. Det kan se værre ud, end det er, fordi blodet blander sig med spyttet.

Kommer der en regulær blødning, kan du bedst stoppe den ved at tage en ren tampon (fx et rent sammenrullet stykke gaze) og lægge over såret (ikke ned i såret). Bid så sammen, så tamponen trykker på sårkanterne, og hold munden lukket i en halv time.

Det kan være nødvendigt at udskifte tamponen et par gange. Hvis blødningen stadig fortsætter lige kraftigt, bør du kontakte din tandlæge. Kan det ikke lade sig gøre, skal du kontakte en anden tandlæge, læge eller skadestue.

Efterbehandling

Hvis det har været nødvendigt at sy efter fjernelse af tanden, skal trådene normalt tages ud af tandlægen efter fem-seks dage.

I sjældne tilfælde kan der komme betændelse i såret, så hullet efter tanden ikke lukker sig. En betændelse vil give smerter, dårlig ånde og dårlig smag i munden. Dette kræver efterbehandling hos tandlægen.

Kommer du i tvivl eller bliver usikker, skal du ringe til din tandlæge og få råd og svar på dine spørgsmål.

En dårlig fortand, der skal fjernes

Den dårlige fortand er fjernet, og vævet er helet

Denne brochure er et supplement til de oplysninger,
som din tandlæge har givet dig.

Tandlæge:

© Information fra
Tandlægeforeningen
Tlf. 70 25 77 11

Denne patientvejledning er
revideret af professor Else
Marie Pinholt, Tandlægeskolen
i København, Københavns
Universitet i samarbejde med
Tandlægeforeningen.

Billeder: Professor, dr.odont.
Flemming Isidor, Tandlægeskolen
i Århus, Aarhus Universitet

Oplag: 20.000
Genoptryk oktober 2010